

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
~*~*~*~*~

សុន្ទរកថាគន្លឹះ

របស់សម្តេច ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ថ្ងៃចន្ទរាជ្យ

ការប្រជុំក្រឡាប្រជុំពិគ្រោះយោបល់

រវាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និង សហគមន៍អ្នកផ្តល់ជំនួយ

នៅវិមានរដ្ឋាភិបាល ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១០ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៤

សទាស័ព្ទ៖ ២០០៤

- ឯកឧត្តម លោកជំទាវ តំណាងដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់សហគមន៍អ្នកផ្តល់ជំនួយ
- សម្តេច ព្រះអង្គម្ចាស់ ព្រះអង្គម្ចាស់ក្សត្រី ឯកឧត្តម លោកជំទាវ សមាជិក សមាជិកានៃរាជរដ្ឋាភិបាល
- ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី ទាំងអស់!

ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំមានកិត្តិយសខ្ពង់ខ្ពស់ និង ក្តីសោមនស្សរីករាយជាអនេក ដោយបានជួបជាមួយនឹងសហគមន៍អន្តរជាតិអ្នកផ្តល់ជំនួយជាថ្មីម្តងទៀត ។ ខ្ញុំសូមយកឱកាសនេះ ដើម្បីសម្តែងនូវកិត្តិយសយ៉ាងកក់ក្តៅចំពោះឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រីទាំងអស់ ដែលជាតំណាងប្រទេសផ្តល់ជំនួយ ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ អង្គការអន្តរជាតិ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលបានអញ្ជើញមកចូលរួមយ៉ាងច្រើនកុះករ ក្នុងកិច្ចប្រជុំដ៏មានសារសំខាន់នេះ ។ នេះគឺជាសក្តិភាព ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញនូវឆន្ទៈ និងការបន្តការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ពីសំណាក់សហគមន៍អ្នកផ្តល់ជំនួយ ចំពោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការបង្កើនល្បឿននៃកិច្ចការកែទម្រង់ដើម្បីស្តារ និងអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិ ពិសេសបំផុត គឺដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ។

ខ្ញុំសូមប្រកាសយកវេទិកាថ្ងៃនេះ ជាកិច្ចប្រជុំពេញអង្គគណៈរដ្ឋមន្ត្រីចម្លង សំរាប់រាជរដ្ឋាភិបាល ដោយអញ្ជើញតែប្រធានក្រសួង និង ស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលមួយចំនួន ដែលពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់នឹងកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ប៉ុណ្ណោះ ក៏ប៉ុន្តែ វាជាកិច្ចប្រជុំបើកទូលាយនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រីផងដែរ ក្នុងន័យអនុញ្ញាតឱ្យមានការចូលរួមពីសំណាក់

តំណាងរបស់សហគមន៍អ្នកផ្តល់ជំនួយ ដើម្បីយើងទាំងអស់គ្នា ទាំងរាជរដ្ឋាភិបាល និង ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍របស់កម្ពុជា រួមគ្នាដោះស្រាយបញ្ហាចំពោះមុខទាំងឡាយ ក្នុងគោលបំណងជំរុញឱ្យការងារកំណែទម្រង់អាចប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយ ជោគជ័យ ក្នុងល្បឿនលឿនជាងមុន ។ ដូច្នេះ ការសំរេចទាំងឡាយនៃអង្គប្រជុំនេះ គឺជាការសំរេចរបស់គណៈរដ្ឋមន្ត្រី ដែលគ្រប់ក្រសួង- ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងអស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ត្រូវយកទៅផ្សព្វផ្សាយ និង អនុវត្ត ដោយហ្មត់ចត់ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់បំផុត ។

ដូចដែលយើងទាំងអស់គ្នាបានដឹងរួចមកហើយ គោលបំណងនៃកិច្ចប្រជុំរបស់យើងថ្ងៃនេះ គឺសំដៅពិភាក្សា ដោះស្រាយបញ្ហាទាំងឡាយ ដើម្បីត្រៀមរៀបចំកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់រវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និង ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ (Consultative Group-CG Meeting) ដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃទី ៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៤ នៅវិមានរដ្ឋាភិបាលយើង នេះ ។ នៅក្នុងថ្ងៃនេះ យើងនឹងពិភាក្សាលើប្រធានបទចំនួន ២ ដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការដ្ឋានកែទម្រង់សំខាន់ៗរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល និង កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងកម្ពុជាជាមួយនឹងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍របស់ខ្លួន គឺ៖

ទី១- **យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ** ដើម្បី **កំណើន ការងារ សមធម៌ និង ប្រសិទ្ធភាព** នៅកម្ពុជា ដែលខ្ញុំ បានដាក់ចេញរួចហើយ នៅកិច្ចប្រជុំពេញអង្គរបស់គណៈរដ្ឋមន្ត្រីលើកទី ១ កាលពីពេលថ្មីៗកន្លងទៅនេះ និង

ទី២ - **ការរៀបចំយន្តការក្រុមការងាររួមអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកទេសរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និង អ្នកផ្តល់ជំនួយ** (Government-Donor Joint Technical Working Group) ដើម្បីពង្រឹងភាពជាដៃគូរបស់យើងនៅក្នុងការរៀបចំ អនុវត្ត និង តាមដានការអនុវត្តន៍កិច្ចការកែទម្រង់នានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលជាវឌ្ឍនភាពយន្តការនៅក្នុងក្រប- ខ័ណ្ឌនៃកិច្ចដំណើរការប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ប្រចាំឆ្នាំរបស់យើង (CG Process) ។ ប្រធានបទទី ២ នេះ គឺជាផ្នែក មួយដ៏សំខាន់ផងដែរនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដែលប្រមូលផ្តុំទៅលើការពង្រឹងភាពជាដៃគូវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និង សហគមន៍អ្នកផ្តល់ជំនួយ ។

សម្តេច ព្រះអង្គម្ចាស់ ព្រះអង្គម្ចាស់ព្យត្រី ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី!

កន្លងមកនេះ ដោយសារការមមាញឹករបស់រាជរដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធនឹងការងារជាអាទិភាពមួយចំនួន ពិសេស គឺការបោះឆ្នោតសកល ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៣ និង ការងារនយោបាយក្រោយពីការបោះឆ្នោត ការប្រជុំតាមដាន ប្រចាំឆមាស រវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និង ដៃគូអ្នកផ្តល់ជំនួយ ក៏ត្រូវបានផ្អាកកិច្ចដំណើរការរបស់ខ្លួនមួយរយៈ ថ្ងៃព្រឹត្តិថា ក្រុមការងារនៅបានបន្តការងារ និង កិច្ចដំណើរការរបស់ខ្លួន ដូចឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី **គាត ឈន់** បានលើកឡើងពី ខាងដើមអម្បាញ់មិញ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ជារួម ទោះបីជាស្ថិតនៅក្នុងសភាពការណ៍លំបាកយ៉ាងណាក៏ដោយ រាជរដ្ឋាភិបាល មិនបានដកថយពីកិច្ចការកែទម្រង់ទាំងឡាយ ដែលត្រូវបានដាក់ចេញរួចមកហើយនោះឡើយ ។ ផ្ទុយទៅវិញ នៅក្នុង ដំណាក់កាលដែលមានការលំបាកខាងនយោបាយកន្លងទៅនេះ ក្នុងនាមជាប្រមុខនៃរាជរដ្ឋាភិបាល ខ្ញុំបានដាក់ចេញ នូវការកិច្ចប្តេជ្ញាយ៉ាងសំខាន់ៗ សំរាប់គ្រប់ក្រសួង- ស្ថាប័នទាំងអស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលអនុវត្ត ដែលក្នុងនោះមាន៖

១- ការធានារក្សាឱ្យបានល្អប្រសើរនូវបរិយាកាសសុខសន្តិភាព ស្ថិរភាពនយោបាយ និង សណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ដែលជាបុព្វល្អក្នុងឈ្មោះអាចខ្វះបានសំរាប់ប្រក្រតីភាពនៃជីវភាពសង្គមកម្ពុជា ។

២- ការធានារក្សាឱ្យបាននូវស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និង កំណើន ដែលជាកត្តាគន្លឹះនៃការវិនិយោគរបស់យើង ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន ។

៣- ការប្តូរផ្លាស់ប្តូរទៅមុខដោយឥតរាថយ នូវចលនាការកំណែទម្រង់គ្រប់ផ្នែក- គ្របវិស័យ ដែលកម្ពុជា បានដាក់ចេញមកដោយខ្លួនឯង ក្នុងទិសដៅបង្កើតឡើងនូវបរិយាកាសអនុគ្រោះដល់កិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍ និង សមាហរណកម្មប្រទេសចូលទៅក្នុងសហគមន៍ពិភពលោក និង អន្តរជាតិ ។ និង

៤- ការបន្តជំរុញលើកកម្ពស់ភាពជាដៃគូដ៏ជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងសហគមន៍អន្តរជាតិ និង ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់របស់កម្ពុជា ។

ប្រការនេះ បានផ្ទុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញយ៉ាងប្រច័ក្ស អំពីឆន្ទៈប្តូរផ្លាស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលចំពោះកិច្ចការកែទម្រង់ និង ការយកចិត្តទុកដាក់ធានាឱ្យខាងតែបាននូវនិរន្តរភាព និង ចីរភាពនៃកិច្ចការទាំងអម្បាលមាណា ដែលយើងខ្ញុំ បានដាក់ចេញក្នុងពេលកន្លងមក ។

ជាការពិត ថ្វីស្អិតថា យើងបានចំណាយពេលច្រើនបន្តិចក្តី សំរាប់រៀបចំឱ្យសំរេចបាននូវរាជរដ្ឋាភិបាលថ្មី សំរាប់នីតិកាលទី ៣ នៃរដ្ឋសភា ក៏ប៉ុន្តែ ការដោះស្រាយបានដោយជោគជ័យ នូវភាពជាប់ឆ្នោតខាងនយោបាយ នៅក្នុងបរិយាកាសសុខសន្តិភាព ស្ថិរភាព និង ក្នុងស្មារតីបង្រួបបង្រួមជាតិ និង ប្រជាធិបតេយ្យ បានផ្តល់ឱ្យយើង ទាំងអស់គ្នានាពេលនេះ នូវកាលានុវត្តភាពថ្មីប្រកបដោយក្តីសង្ឃឹម ដើម្បីបន្តសំរុកជំរុញ ក្នុងសន្ទុះថ្មី ដែលខ្លាំងក្លា ជាងមុន ហើយមានលក្ខណៈកាន់តែទូលំទូលាយ និងស៊ីជម្រៅជាងមុន នូវកិច្ចការកែទម្រង់ គ្រប់ផ្នែក- គ្របវិស័យ ដែល យើងបានចាប់ផ្តើមឡើងនៅក្នុងនីតិកាលមុនៗ ។ ដូចខ្ញុំបាន លើកឡើងជារឿយៗរួចមកហើយថា កម្ពុជាគ្មានជំរើសអ្វី ប្រសើរជាងការបន្តជំរុញអនុវត្តដោយឥតរាថយ នូវការងារកំណែទម្រង់ទាំងឡាយនេះទេ ។ ជាមួយនឹងការបេច្ឆាបន្ត កំណែទម្រង់ យើងមានសំណាងអាចរស់ ៩០ ភាគរយ ។ បើយើងដកថយពីកំណែទម្រង់ យើងនឹងអាចមានសំណាង រស់រានមានជីវិតតែ ១០ ភាគរយប៉ុណ្ណោះ ។ តើនៅក្នុងស្មារតីនេះហើយ ដែលខ្ញុំបានស្នើកំណត់យកថ្ងៃប្រជុំលើកទី ១ របស់គណៈរដ្ឋមន្ត្រី ថ្ងៃទី ១៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ កន្លងទៅនេះ ជាការឧត្តិសកម្មរឹងកាយ ប្រាជ្ញា និង ស្មារតី របស់រាជរដ្ឋាភិបាលទាំងមូល ចំពោះការបង្កើនល្បឿននៃកំណែទម្រង់ តាមរយៈការអនុវត្តកម្មវិធីនយោបាយរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល និង យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដើម្បីកំណើន ការងារ សមធម៌ និង ប្រសិទ្ធភាពនៅកម្ពុជា ដែលរូបខ្ញុំ បានដាក់ចេញមក ជារបៀបវារៈគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច សំរាប់អនុវត្តកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

ដោយសារថា ខ្ញុំបានអធិប្បាយរួចហើយ នូវខ្លឹមសាររួមនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ នៅក្នុងអង្គប្រជុំលើកទី មួយនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី កាលពីថ្ងៃទី ១៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ហើយកិច្ចដំណើរការនៃអង្គប្រជុំនេះ ក៏ត្រូវបាន ផ្សព្វផ្សាយយ៉ាងពេញលេញផងដែរ តាមប្រព័ន្ធសារព័ត៌មាន និង បណ្តាញទូរទស្សន៍ជាតិ ខ្ញុំយល់ថា មិនមានការ- ចាំបាច់សំរាប់ខ្ញុំធ្វើការអធិប្បាយឡើងវិញអំពីយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណនេះទៀតទេ ។ ជាមួយគ្នានេះ ខ្ញុំក៏បានណែនាំឱ្យ

ឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ដែលជាធនាគារឧត្តរាជ្យរបស់ខ្ញុំ ផ្តល់ជូនដល់ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា នូវសៀវភៅ ឯកសារ «យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ» ជាភាសាខ្មែរ និង អង់គ្លេស ដើម្បីចែកជូនដល់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ សំរាប់ការ ប្រជុំពិភាក្សានានិកាសនេះផងដែរ ។

ខ្ញុំសូមឆ្លៀតយកនិកាសនេះ ជំរាបជូនដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ជ្រាបថា នៅកិច្ចប្រជុំលើកទី ១ របស់គណៈ- រដ្ឋមន្ត្រី នាថ្ងៃទី ១៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ខ្ញុំបានសម្រេចប្រគល់ភារកិច្ចឱ្យប្រធានក្រសួង និង ស្ថាប័ននីមួយៗ រៀបចំតារាងកម្មវិធី និង ផែនការសកម្មភាពការងារ ដោយកំណត់តាមលំដាប់អាទិភាព យោងតាមចំណុចនានា ដែលមានចែងក្នុងកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសំរាប់នីតិកាលទី ៣ នៃរដ្ឋសភា និង យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ឱ្យបានចប់សព្វគ្រប់នៅដំណាច់ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៤ សំរាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពការងារ និង លទ្ធផលទាំងឡាយ ដែលក្រសួង និង ស្ថាប័ននានាសម្រេចបាន ដោយប្រៀបធៀបទៅនឹងគោលដៅដែលបានដាក់ ចេញ ។ ជាងនេះទៅទៀត ខ្ញុំក៏បានណែនាំឱ្យ «**ឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ**» រៀបចំសិក្ខាសាលាថ្នាក់ជាតិមួយ ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅកាលពីថ្ងៃទី ១៦ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៤ ដោយមានការចូលរួមពីគ្រប់ក្រសួង និង ស្ថាប័នទាំងអស់ នៃរាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងគោលបំណងផ្សព្វផ្សាយ និង ជួយណែនាំរៀបចំផែនការសកម្មភាពជាក់ស្តែង ដើម្បីធានា អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណនេះ ឱ្យបានសម្រេចជោគជ័យ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ។ ទោះបីយ៉ាងនេះក៏ដោយ ខ្ញុំសូមយកនិកាសនេះ ដើម្បីស្នើសុំឱ្យក្រុមការងាររបស់ដៃគូអ្នកផ្តល់ជំនួយទាំងអស់ មេត្តាជួយពិនិត្យ និង ផ្តល់ យោបល់បន្ថែមលើផែនការសកម្មភាពទាំងនេះ និង ផ្តល់ការជួយគាំទ្រខាងផ្នែកបច្ចេកទេសថែមទៀត ដល់សមភាគី កម្ពុជា នៅក្នុងការរៀបចំ និង អនុវត្តការងារដ៏សំខាន់នេះ ។ ដោយឡែក ទិស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីក៏មានភារកិច្ច ប្រមូលចងក្រងផែនការសកម្មភាពទាំងនេះ ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ និង ជំរុញការអនុវត្តន៍ ។

ពាក់ព័ន្ធការរៀបចំឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រ និង ផែនការអភិវឌ្ឍន៍នេះ ខ្ញុំក៏បានដឹងដែរថា អ្នកផ្តល់ជំនួយមួយ ចំនួន នៅមានការមិនច្បាស់លាស់ក្នុងអារម្មណ៍អំពីការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច- សង្គមលើកទី ៣ សំរាប់ឆ្នាំ ២០០៦-២០១០ និង យុទ្ធសាស្ត្រជាតិកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ដែលក្រសួងផែនការកំពុងតែចាប់ផ្តើមកិច្ចដំណើរការ រៀបចំ ។ ខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ជាថ្មីម្តងទៀត នូវជំហររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលថា យើងនឹងរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច- សង្គម លើកទី ៣ សំរាប់ឆ្នាំ ២០០៦-២០១០ និង យុទ្ធសាស្ត្រជាតិកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ជាឯកសារផ្លូវការតែមួយ រួមបញ្ចូលគ្នា ដោយប្រកាន់យកគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហសវត្ស (MDGs) និង យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដែលជា របៀបវារៈគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចនៃកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី ៣ នៃរដ្ឋសភា ធ្វើជាត្រី- វិស័យនៅក្នុងការរៀបចំផែនការនេះ ។ ធ្វើយ៉ាងនេះ ទើបយើងអាចធានាបាននូវសង្គតិភាពនៅក្នុងគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ និង ផែនការអភិវឌ្ឍន៍របស់យើង ។ ក្នុងបរិការណ៍នេះ ខ្ញុំសូមអំណរនាំឱ្យដៃគូអ្នកផ្តល់ជំនួយនានា សូម មេត្តាបន្តផ្តល់ការឧបត្ថម្ភគាំទ្រចាំបាច់គ្រប់បែបយ៉ាង ជូនដល់ក្រសួងផែនការ និង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធរបស់រាជរដ្ឋា- ភិបាល ដើម្បីសម្រេចបានជោគជ័យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នូវវិញ្ញាសារដ៏សំខាន់នេះ ។

សម្តេច ព្រះអង្គម្ចាស់ ព្រះអង្គម្ចាស់ក្សត្រី ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី!

ដូចខ្ញុំបានលើកឡើងនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំគណៈរដ្ឋមន្ត្រីលើកទី ១ កាលពីថ្ងៃទី ១៦ ខែ កក្កដា កន្លងទៅរួចហើយ ថា ជាក់ស្តែង សំរាប់នីតិកាលទី ៣ នៃរដ្ឋសភានេះ យើងនៅសល់ពេលតែ ៤ ឆ្នាំទៀតប៉ុណ្ណោះ ដូច្នេះ យើងពិតជា មិនអាចធ្វើដំណើរទៅមុខតាមរបៀបធម្មតាបានទេ ។ យើងទាំងអស់គ្នាច្បាស់ជាត្រូវប្រឹងប្រែងឱ្យអស់ពីសរសៃសស្គង ដើម្បីជំរុញល្បឿនអនុវត្តឱ្យបានជោគជ័យនូវកម្មវិធីនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ និង វិធានការកែទម្រង់ទាំងឡាយ ដែល យើងទាំងអស់គ្នាបានដាក់ចេញមកដោយខ្លួនឯង ដើម្បីឧត្តមប្រយោជន៍របស់ប្រទេសជាតិ និង ប្រជាជនកម្ពុជា នៃ យើង ។ លើមូលដ្ឋាននៃស្មារតីនេះ យើងមិនបានបង្វែរបង្អង់មួយនាទីណាទេនៅក្នុងកិច្ចការរបស់យើង ។ តាំងពីមុន ពេលដែលរាជរដ្ឋាភិបាលថ្មីចូលកាន់តំណែងមកម្ល៉េះ យើងបានប្រមូលផ្តុំការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការដោះស្រាយ បញ្ហាអភិបាលកិច្ច ដែលជាស្នូលនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ។ ក្នុងនេះ អាទិភាពត្រូវបានប្រមូលផ្តុំជាពិសេសទៅលើ វិស័យពិភពគី ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និង ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជន ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលយល់ថា មាន សារៈសំខាន់យ៉ាងខ្លាំងសំរាប់ការជំរុញកំណើនប្រកបដោយចីរភាពក្នុងរយៈពេលវែង និង សំរាប់ការកាត់បន្ថយ ភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន ។

នៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ បានបញ្ចប់ការរៀបចំ និង ចាប់ផ្តើម អនុវត្តកម្មវិធីកំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (PFM) ដ៏គ្រប់ជ្រុងជ្រោយមួយ ដែលមានការចូលរួម ជួយគាំទ្រ ទាំងជាបច្ចេកទេស ទាំងជាហិរញ្ញវត្ថុ ពីសំណាក់ដៃគូអ្នកផ្តល់ជំនួយទ្វេភាគី និង ពហុភាគី ចំនួនជាង ១០ ស្ថាប័ន ។ តាមចក្ខុវិស័យនៃកម្មវិធីនេះ កម្ពុជាវិបាកថា នឹងរៀបចំបាននូវប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈមួយ ដែលមានកិត្តិយសសមរម្យជាតិ នៅឆ្នាំ ២០១៥ ខាងមុខ ។

ការអនុវត្តន៍កម្មវិធីនេះ ចែកជាបួនដំណាក់កាលធំៗ ដែលក្នុងដំណាក់កាលទីមួយ (២០០៤- ២០០៦) ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវអនុវត្តសកម្មភាពចំនួន ២០០ នៅតាមចង្កោមសកម្មភាពសំខាន់ៗ ចំនួន ៣៣ ។ ដូច្នេះ ជាជំហានៗ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងអាចជម្រុញលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាព និង ពង្រឹងសមត្ថភាព ការងារគ្រប់គ្រង និង ការទទួលខុសត្រូវរបស់មន្ត្រីគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ នៅក្នុងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ នៅគ្រប់ក្រសួង និងស្ថាប័ន រហូតដល់ថ្នាក់ខេត្ត- ក្រុង និង ឃុំ- សង្កាត់ ។ ប្រការនេះ នឹងអនុញ្ញាតឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលអាចផ្តល់ធនធានថវិកាកាន់ តែច្រើនឡើង និង កាន់តែចម្រើននៅអាទិភាពឡើង ពីថ្នាក់កណ្តាលទៅឱ្យបណ្តាក្រសួង និង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ រហូតដល់ថ្នាក់មូលដ្ឋាន គឺខេត្ត- ក្រុង និង ឃុំ- សង្កាត់ ហើយនឹងជួយបង្កើនការទទួលខុសត្រូវរបស់អង្គភាព ចំណាយទាំងអស់ នៅក្នុងការអនុវត្តន៍កម្មវិធីរបស់ខ្លួន ដើម្បីសំរេចបាន តាមគោលដៅនៃគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និង សង្គមកិច្ច របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

ខ្ញុំសូមគូសបញ្ជាក់ថា នេះគឺជាលើកទីមួយហើយដែលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បរទេសចំនួនជាង ១០ ប្រទេស និង ស្ថាប័នធំៗ បានឯកភាពព្រួញដៃគ្នាជួយដល់កម្ពុជា ក្នុងការរៀបចំ និង អនុវត្ត នូវកម្មវិធីកំណែទម្រង់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ សាធារណៈដ៏ពេញលេញ និង គ្រប់ជ្រុងជ្រោយ តាមរយៈ «អភិក្រមគ្របបណ្តប់ទូទាំងវិស័យ» (SWAP Approach)

បែបនេះ ហើយប្រការនេះក៏បញ្ជាក់ឱ្យឃើញផងដែរ អំពីការយកចិត្តទុកដាក់ និង ភាពហ្នឹងមាំជំរុញរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ទាំងឡាយរបស់យើង ចំពោះការជំរុញលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចល្អ ពិសេសនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនេះ។

ដោយឡែកនៅក្នុងផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជន យើងក៏បានចេញដំណើរប្រកបដោយសញ្ញាវិជ្ជមានគួរជា ទីលើកទឹកចិត្តផងដែរ ។ ជាការពិតណាស់ ផ្នែកឯកជនដ៏រឹងមាំ គឺជាគន្លឹះសម្រាប់ជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច ។ រាជរដ្ឋាភិបាលប្តូរផ្តាច់បន្តពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ និង សមត្ថភាពស្ថាប័ន ដែលស៊ីលដល់សកម្មភាព ធុរកិច្ច និង ការវិនិយោគឯកជន ជាពិសេស សំរាប់ការប្រកួតប្រជែងដោយយុត្តិធម៌ តម្លាភាព គណនេយ្យភាព និង សំរាប់ទំនាក់ទំនងប្រកបដោយផ្ទៃផ្ការវាងផ្នែកឯកជនជាមួយវិស័យសាធារណៈ ។ លើមូលដ្ឋាននេះ បរិស្ថានរួមដែល អនុគ្រោះដល់កិច្ចប្រតិបត្តិការរបស់ផ្នែកឯកជន នឹងត្រូវបានពង្រឹងតាមរយៈអភិបាលកិច្ចល្អ និង ការអភិវឌ្ឍន៍ធនធាន មនុស្ស ក្នុងនោះ អាទិភាពពិសេស នឹងត្រូវបានផ្តោតទៅលើវិធានការជាក់ស្តែងនានា ដែលសំដៅ (១)- ស៊ីវិល ពាណិជ្ជកម្ម (២)- លើកកម្ពស់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទីផ្សារ និង និយ័តកម្ម (៣)- កែលម្អលទ្ធភាពឈានចូលទីផ្សារ និង ព័ត៌មានទីផ្សារ (៤)- កសាងស្ថាប័ន និងលើកកម្ពស់នីតិវិធី និង (៥)- ជំរុញអភិវឌ្ឍសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម ។

ជាមួយនឹងការដាក់ចេញនូវវិធានការគោលនយោបាយជាក់ស្តែងខាងលើនេះ ក្នុងនាមជាប្រមុខនៃរាជរដ្ឋា- ភិបាលខ្ញុំក៏បានសម្រេចរៀបចំ និង ពង្រឹងជាបន្ទាន់ផងដែរ នូវយន្តការស្ថាប័នចាំបាច់នានា សំរាប់អនុវត្តវិធានការ ទាំងអស់នេះ ឱ្យបានចេញជាលទ្ធផលជាក់ស្តែង ពិសេសគឺការបង្កើត «គណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ ផ្នែកឯកជន» និង អនុគណៈកម្មាធិការបីទៀត សំរាប់ជួយការងារតាមបណ្តាវិស័យសំខាន់ៗចំនួនបី គឺ៖ (១)- អនុ- គណៈកម្មាធិការបរិស្ថានវិនិយោគ និង ការចូលរួមរបស់ផ្នែកឯកជនក្នុងការសាងសង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (២)- អនុ- គណៈកម្មាធិការស៊ីវិលពាណិជ្ជកម្ម និង (៣)- អនុគណៈកម្មាធិការសហគ្រាសធុនតូច និង មធ្យម ។

គណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែកឯកជន និង អនុគណៈកម្មាធិការទាំងបីនេះ នឹងបំពេញ ការងាររបស់ខ្លួនជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា ដែលមានបំណងជួយដល់កម្ពុជាក្នុងកិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែកឯកជន រួមមាន ធនាគារពិភពលោក ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី UNDP និង JICA, AUSAID, GTZ, AFD ជាដើម តាមរយៈ អភិក្រមគ្របដណ្តប់ទូទាំងផ្ទៃវិស័យ (SWAP) ដើម្បីធានាភាពជាម្ចាស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលលើកិច្ចការកែទម្រង់ ក្នុង វិស័យនេះផង និង ដើម្បីប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ជំនួយគ្រប់ប្រភេទផង ។ បច្ចុប្បន្ន អនុគណៈកម្មាធិការទាំងបី នេះ បានចាប់ផ្តើមដំណើរការហើយ ជាពិសេសខ្ញុំបានផ្តល់ការណែនាំឱ្យប្រមូលផ្តុំការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការងារស៊ីវិល ពាណិជ្ជកម្ម ជាអាទិភាពបន្ទាន់ដ៏ខ្ពស់បំផុតមួយសំរាប់រយៈពេលខ្លីចំពោះមុខនេះ បានន័យថា អនុគណៈកម្មាធិការនេះ ត្រូវសម្រេចឱ្យចេញជាផលផ្តែផ្តាដែលអាចផ្ទៀងផ្ទាត់បាន ដោយមានផែនការសកម្មភាពច្បាស់លាស់ ចាប់ពីពេលនេះ តទៅរហូតដល់ដំណាច់ឆ្នាំ ២០០៥ ។

ដោយឡែក នៅក្នុងវិស័យកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ ក៏យើងបានឈានទៅមុខថែមមួយជំហានធំទៀត ដែរ តាមរយៈការរៀបចំសិក្ខាសាលាជាតិ កាលពីថ្ងៃទី ២៥- ២៦ ខែ សីហា ២០០៤ កន្លងទៅថ្មីៗនេះ ដើម្បីរៀបចំ ផែនការសកម្មភាពលំអិតសំរាប់ឆ្នាំ ២០០៤- ២០០៨ ។

ជាមួយ ខ្ញុំសូមណែនាំដល់គ្រប់ក្រសួង- ស្ថាប័នទាំងអស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេសនៅតាមការដ្ឋាន ការងារមួយចំនួនដែលមានការយឺតយ៉ាវក្នុងរយៈពេលកន្លងមក ដូចជា វិស័យកំណែទម្រង់ច្បាប់ និង ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ ជាដើម សូមឱ្យសកម្មភាពការងារសព្វគ្រប់បែបយ៉ាង ស្របតាមសមត្ថកិច្ចរៀងៗខ្លួន ដើម្បីជំរុញបង្កើនល្បឿនកំណែ- ទម្រង់ តាមរយៈការរៀបចំឱ្យចេញជាផែនការសកម្មភាពជាក់ស្តែង និង ការអនុវត្តន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នូវ ផែនការសកម្មភាពទាំងអស់នេះ នៅក្នុងស្មារតីម្ចាស់ការ និង ការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ។ ជាមួយនឹងការចាប់ផ្តើម បង្កើនល្បឿននេះ កម្ពុជាត្រូវតែត្រូវការខ្លាំងឡើងថែមទៀតនូវកិច្ចសហការ និង សហប្រតិបត្តិការ កាន់តែជិតស្និទ្ធ ឡើង ជាមួយនឹងគ្រប់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់របស់ខ្លួន ។

ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលសូមអំណរនាវដល់គ្រប់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ រួមមានសហគមន៍អ្នកផ្តល់ជំនួយ វិស័យឯកជន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ព្រមទាំងសង្គមស៊ីវិល សូមមេត្តាសហការជួយផ្តល់ការគាំទ្រគ្រប់បែបយ៉ាង និង សូមយកចិត្តទុកដាក់ចូលរួមឱ្យបានសកម្មជាមួយនឹងរាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីអនុវត្តឱ្យបានជោគជ័យនូវ **យុទ្ធសាស្ត្រ ចតុកោណ ដើម្បីកំណើន ការងារ សមធម៌ និង ប្រសិទ្ធភាពនៅកម្ពុជា** ដែលជារបៀបវារៈគោលនយោបាយសេដ្ឋ- កិច្ចនៃកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសំរាប់នីតិកាលទី ៣ នៃរដ្ឋសភា ។

សម្តេច ព្រះអង្គម្ចាស់ ព្រះអង្គម្ចាស់ព្យាបាល ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី !

ពាក់ព័ន្ធដល់ប្រធានបទទី ២ ស្តីពីក្រុមការងាររួមគ្នាបច្ចេកទេសរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកផ្តល់ជំនួយ (Government- Donor Joint Technical Working Group) ខ្ញុំសូមយកឱកាសនេះ ដើម្បីលើកឡើងវិញអំពី ដំណើរការដែលយើងបានរៀបចំកន្លងមក និង សូមចូលរួមយោបល់មួយចំនួនសំដៅកែលម្អអនាសម្ព័ន្ធក្រុមការងារ នេះ ។

ដូចដែលយើងទាំងអស់គ្នាបានដឹងរួចមកហើយថា ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៩ មក ក្រុមការងារមួយចំនួនត្រូវ បានបង្កើតឡើង ដើម្បីធ្វើជាយន្តការសម្របសម្រួលឱ្យអ្នកផ្តល់ជំនួយតាមដានវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តន៍កម្មវិធីកំណែទម្រង់ នានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល មានជាអាទិ៍ «កម្មវិធីកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ» «កំណែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ» «កំណែទម្រង់ច្បាប់ និងតុលាការ» «ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ» និង «ការកាត់វិសាយកងទ័ព» ។ ទន្ទឹមនឹងនោះ ដោយមានតួរការចាំបាច់ជាបន្តបន្ទាប់ រាជរដ្ឋាភិបាលបានសំរេចបង្កើតក្រុមការងារបន្ថែមមួយចំនួនទៀត សំរាប់បំរើ តាមវិស័យ ដូចជា វិស័យសង្គមកិច្ច អប់រំ សុខាភិបាល គ្រប់គ្រងដីធ្លី ។ល។ បន្ទាប់ពីកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ លើកទី ៦ នាខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០២ នៅរាជធានីភ្នំពេញ ក្រុមការងារដើម្បីភាពជាដៃគូរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និង អ្នក- ផ្តល់ជំនួយ (Government-Donor Partnership Working Group) ត្រូវបានបង្កើតឡើង ។ ក្រុមការងារដើម្បី ភាពជាដៃគូនេះ បានប្រមូលផ្តុំការងារជាសំខាន់លើការធ្វើសុខដុមភាវូបនីយកម្ម (Harmonization) ការប្រើប្រាស់ ជំនួយ ក្នុងទិសដៅបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ ។ សរុបមក រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ យើងបានឯកភាពតាម លើការបង្កើតក្រុមការងារចំនួន ១៧ ។

គួរកត់សំគាល់ថា ចាប់តាំងពីបានបង្កើតមក ក្រុមការងារមួយចំនួន ដូចជា ក្រុមការងារខាងផ្នែកគ្រប់គ្រង ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ សុខាភិបាល និងអប់រំ ការគ្រប់គ្រងដីធ្លី បានជួបប្រជុំជាទៀងទាត់ ដោយមានតំណាង ក្រសួង- ស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលជាប្រធាន ឬសហប្រធាន រួមជាមួយនឹងតំណាងនៃភ្នាក់ងារ ឬប្រទេសអ្នកផ្តល់- ជំនួយ ។ ដោយឡែក ក្រុមការងារមួយចំនួនទៀតមិនបានជួបប្រជុំជាទៀងទាត់ឡើយ ហើយការចូលរួម និងភាពជា- ម្ចាស់របស់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៃរាជរដ្ឋាភិបាល ក៏នៅមានកំរិតនៅឡើយ ។ ប្រការនេះ ទាមទារឱ្យពិនិត្យឡើងវិញលើ របៀបរបបធ្វើការងាររបស់យើង ក្នុងស្មារតីពង្រឹងភាពជាម្ចាស់ និង ជាអ្នកដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាថែមទៀត និង ដោយធានាឱ្យបាននូវប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់បំផុត នៃភាពជាដៃគូរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និង ដៃគូអ្នកផ្តល់ជំនួយ ។

ពិតណាស់ បន្ទាប់ពីការពិភាក្សាយ៉ាងទូលំទូលាយរវាងក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា និង ក្រសួង- ស្ថាប័ន ពាក់ព័ន្ធរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និង តាមរយៈយន្តការពិគ្រោះយោបល់រវាងក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ជាមួយដៃគូ អភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ចាប់ពីចុងឆ្នាំ ២០០៣ មក យើងសំរេចបានវឌ្ឍនភាពមួយចំនួនក្នុងកិច្ចដំណើរការកែសំរួលឡើង វិញ នូវរចនាសម្ព័ន្ធក្រុមការងារបច្ចេកទេស ដែលខ្ញុំសូមធ្វើការគូសរំលេចដូចខាងក្រោម ៖

១ . វេទិកាគោលការណ៍ជាមូលដ្ឋានក្នុងការគែងរវាងក្រុមការងារ :

ជាលទ្ធផល បន្ទាប់ពីការពិភាក្សាផ្ទៃក្នុងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និង ការប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងភាគី ដៃគូផ្តល់ជំនួយទាំងអស់ យើងបានព្រមព្រៀងគ្នាអនុម័តយកនូវគោលការណ៍មួយចំនួន ដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសំរាប់ ការរៀបចំឡើងវិញនូវរចនាសម្ព័ន្ធក្រុមការងារទាំងនេះ ។ គោលការណ៍ជាមូលដ្ឋានទាំងនោះគឺ ៖

ទីមួយ- រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា រួមជាមួយនឹងប្រទេស/ភ្នាក់ងារដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ បានព្រមព្រៀងគ្នា ទទួលស្គាល់នូវភាពចាំបាច់ក្នុងការពិនិត្យ និង កែសំរួលឡើងវិញនូវរចនាសម្ព័ន្ធរបស់ក្រុមការងារទាំងនេះ ឱ្យក្លាយ ទៅជាក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ (Joint Technical Working Groups) ដែលជាយន្តការក្នុងកំរិតវិស័យ (Sectoral/Thematic Level) ។

ទីពីរ- ដើម្បីពង្រឹងភាពជាម្ចាស់ និងភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ (Joint Technical Working Group) នឹងត្រូវដឹកនាំដោយក្រសួង ឬស្ថាប័នទទួលខុសត្រូវរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និង មានសមាជិកចូលរួមពីបណ្តាក្រសួង និងពីប្រទេស ឬ ភ្នាក់ងារផ្តល់ជំនួយនានា ។ ការចាត់តាំងប្រធានក្រុមការងារ ជាសិទ្ធិសំរេចរបស់រដ្ឋមន្ត្រីនៃក្រសួង- ស្ថាប័ន ដែលត្រូវដឹកនាំក្រុមការងារនោះ ។ យោងតាមបទពិសោធន៍របស់ ក្រុមការងារខ្លះៗកន្លងមក ប្រធានក្រុមការងារដែលត្រូវចាត់តាំងថ្មីនេះ ត្រូវតែមានការប្តេជ្ញា និង មានឆន្ទៈនយោ- បាយ (Polical Will and Commitment) មោះមុតបំផុត ហើយហ៊ានចំណាយពេលវេលារបស់ខ្លួនយ៉ាងច្រើន ដើម្បីដឹកនាំកិច្ចការរបស់ក្រុម ឆ្ពោះទៅរកវឌ្ឍនភាព ។ ទន្ទឹមនេះ ខ្ញុំក៏ស្នើសុំឱ្យដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ចាត់តាំងអ្នកសំរួល (Donor Coordinator) ដើម្បីធានានូវភាពរលូនក្នុងការពិភាក្សា និង ឯកភាពមតិផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន និង ចាត់តាំង អ្នកសំរួលបំរុង (Alternate Coordinator) ដើម្បីធានាចីរភាពនៃកិច្ចដំណើរការរបស់ក្រុមការងារនីមួយៗ ។

៨២- ក្រុមការងារនីមួយៗត្រូវមានលក្ខខណ្ឌយោងជាមូលដ្ឋានជាក់លាក់ (Generic Term of Reference--TORs) ដែលត្រូវកំណត់ច្បាស់លាស់ អំពីតួនាទី និង ភារកិច្ចដែលត្រូវបំពេញ ។ លក្ខខណ្ឌយោងជាមូលដ្ឋានសំខាន់ៗរបស់ក្រុមការងារនីមួយៗ រួមមានដូចខាងក្រោម ៖

ក. រួមគ្នារៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ ឬ គោលនយោបាយលំអិត សំរាប់វិស័យដែលខ្លួនមានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវឱ្យមានតម្លាភាព និងសង្គតិភាពជាមួយនឹងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ប្រសិនបើយុទ្ធសាស្ត្រ ឬ គោលនយោបាយសំរាប់វិស័យនោះ មិនទាន់ត្រូវបានរៀបចំនៅឡើយ ។ ចំពោះក្រុមការងារណាដែលបានរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ ឬ គោលនយោបាយលំអិតសំរាប់វិស័យរួចហើយ ក្រុមការងារក៏ត្រូវពិនិត្យ និង កែសម្រួលយុទ្ធសាស្ត្រនោះឡើងវិញ ប្រសិនបើយល់ឃើញថាចាំបាច់ ។

ខ. ក្រោយពេលយុទ្ធសាស្ត្រ ឬ គោលនយោបាយលំអិតត្រូវបានរៀបចំរួច ក្រុមការងារនីមួយៗត្រូវរៀបចំផែនការសកម្មភាព និងកំណត់អាទិភាព (Develop Action Plan and Identify priorities) ព្រមទាំងទម្រង់ការ (Modality) សំរាប់គាំទ្រការអនុវត្តផែនការសកម្មភាព និង អាទិភាពទាំងនោះ ។ ផែនការសកម្មភាពដែលបានរៀបចំរួមគ្នានេះ នឹងត្រូវបានចាត់ទុកជាឯកសាររួមរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងសហគមន៍អ្នកផ្តល់ជំនួយ សំរាប់តាមដាន និង ត្រួតពិនិត្យអំពីវឌ្ឍនភាពការងាររបស់ក្រុមនីមួយៗ ។

គ. ក្រុមការងារនីមួយៗ ត្រូវទទួលខុសត្រូវរួមគ្នា ក្នុងការរៀបចំគម្រោងប្រភពធនធាន ដែលត្រូវការចាំបាច់សំរាប់អនុវត្តផែនការសកម្មភាព និង អាទិភាពទាំងនោះ ។ ប្រសិនបើធនធានហិរញ្ញវត្ថុមិនអាចធានាបានគ្រប់គ្រាន់ សំរាប់អនុវត្តផែនការសកម្មភាពនោះទេ ទាំងភាគីរាជរដ្ឋាភិបាល ទាំងភាគីអ្នកផ្តល់ជំនួយ ត្រូវរួមគ្នារៀបចំអាទិភាពសកម្មភាពឡើងវិញឱ្យស្របតាមធនធានដែលមាន ។

ឃ. ក្រុមការងារនីមួយៗត្រូវរួមគ្នាត្រួតពិនិត្យ និងតាមដានវឌ្ឍនភាព (Joint Monitoring of progress) ដោយធៀបទៅនឹងគោលដៅដែលបានដាក់ចេញ ដើម្បីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ធនធានទាំងនោះ សំដៅអនុវត្តឱ្យបានសំរេចនូវគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រ ដែលមានចែងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ និង ដើម្បីឈានទៅអនុវត្តឱ្យបានសំរេចនូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហសវត្ស (Millennium Development Goals--MDGs)។ ធ្វើយ៉ាងនេះ ទើបយើងអាចពង្រឹងភាពជាដៃគូបន្ថែមទៀតបាន តាមរយៈសុខដុមភាវូបនីយកម្មបណ្តាសកម្មភាពរបស់យើង (Strengthening Partnership through Harmonized Activities) ។

ខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ជូនអង្គប្រជុំថា ការរៀបចំកែសម្រួលរចនាសម្ព័ន្ធនៃក្រុមការងារទាំង ១៧ ត្រូវតែដំណើរការដោយផ្អែកតាមលក្ខខណ្ឌយោងជាមូលដ្ឋាន (Generic Term of Reference-TORs) ទាំងឡាយខាងលើ ។ ប៉ុន្តែយើងក៏យល់ឃើញនូវភាពចាំបាច់ឱ្យមានភាពទន់ភ្លន់ខ្លះៗ សំរាប់ដំណើរការរបស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចំរុះនីមួយៗដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងស្ថានភាព និង តម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់ក្រុមការងារនីមួយៗ ដូចជា បញ្ហាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអន្តរវិស័យ (Cross-Cutting Issues) ការផ្តល់សេវាគាំទ្រសំរាប់ក្រុមការងារនីមួយៗ ការចូលរួមរបស់តំណាងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ឬ ផ្នែកឯកជន ប្រសិនបើយល់ឃើញថាចាំបាច់ ។ ប៉ុន្តែ ភាពទន់ភ្លន់នេះ ក៏មិនត្រូវប្រាសចាកពីគោលការណ៍សំខាន់ៗនៃលក្ខខណ្ឌយោងជាមូលដ្ឋានខាងលើនោះដែរ ។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្នុងដំណើរការរៀបចំឡើងវិញនូវវេនសម្ព័ន្ធរបស់ក្រុមការងារ ដើម្បីធានាឱ្យមានការសម្របសម្រួលរវាងក្រុមការងារបច្ចេកទេសបច្ចេកទេសចំណុះទាំងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និង អង្គការអភិវឌ្ឍន៍ បានឯកភាពគ្នាលើភាពចាំបាច់ក្នុងការបង្កើត «គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការអភិវឌ្ឍន៍» មួយ (Government-Donor Coordination Committee- GDCC) នៅក្នុងកំរិតគោលនយោបាយ ។ គណៈកម្មាធិការនេះ ត្រូវបានស្នើឱ្យដឹកនាំដោយសហប្រធាននៃកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ ។ ក្នុងស្មារតីនេះ ខ្ញុំស្នើចាត់តាំងឯកឧត្តម **គាត សយង់** ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងជាអនុប្រធានទី១ នៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ឱ្យធ្វើជាប្រធាននៃគណៈកម្មាធិការនេះ ។ សមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការនេះរួមមាន ៖ ប្រធានក្រសួង និង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និង ឯកអគ្គរដ្ឋទូត ឬប្រធានស្ថាប័នតំណាងប្រទេស ឬ ទីភ្នាក់ងារផ្តល់ជំនួយ ។ គណៈកម្មាធិការនេះ មានភារកិច្ចផ្តល់ការណែនាំក្នុងកំរិតគោលនយោបាយ (Policy Guidance) កំណត់អាទិភាព និងស្នើធានាការ សម្របសម្រួលស្រាយបញ្ហានានាដែលក្រុមការងារបច្ចេកទេសបានលើកឡើង ។ គណៈកម្មាធិការនេះត្រូវជួបប្រជុំជាទៀងទាត់ ក្នុងរយៈពេល ៣ ខែម្តង ។

លើសពីនេះ «គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និង អង្គការអភិវឌ្ឍន៍» នឹងមានលេខាធិការដ្ឋានមួយ សម្របសម្រួលការងាររបស់ខ្លួន ។ លេខាធិការដ្ឋាននេះ មានទីតាំងនៅក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ដោយប្រើប្រាស់វេនសម្ព័ន្ធដែលមានស្រាប់ នោះគឺគណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទា និងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ដែលមានឯកឧត្តម **សៀម យ៉ាណារ៉ា** ជាអគ្គលេខាធិការ ។ លេខាធិការដ្ឋាននេះមានភារកិច្ចទាក់ទងជាមួយក្រុមការងារបច្ចេកទេសនានា និង ប្រមូលព័ត៌មានថ្មីៗស្តីពីវឌ្ឍនភាព ព្រមទាំងបញ្ហានានាដែលក្រុមការងារបច្ចេកទេសបានជួបប្រទះ ក្នុងពេលអនុវត្តភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ។ លេខាធិការដ្ឋាននេះ ត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍ប្រចាំត្រីមាសស្តីពីវឌ្ឍនភាព និងបញ្ហាដែលបានជួបប្រទះ ព្រមទាំងលើកឡើងនូវជំនឿដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនោះ សម្រាប់ស្នើជូន «គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួល» (GDCC) ពិនិត្យ និង សម្រេច ។ ក្នុងករណីដែល «គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួល» មិនអាចសម្រេច ឬ ដោះស្រាយបាន ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ត្រង់ជូនមកប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីសម្រេច និង/ឬ ចង្អុលទិសឱ្យអនុវត្តការងារបន្ត ។

ពិតណាស់ រៀងរាល់ ៦ ខែ ម្តង ក្នុងនាមជាប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល ខ្ញុំនឹងបន្តប្រពៃណីនៃការជួបពិភាក្សារវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និង អង្គការអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីតាមដានការអនុវត្តន៍ការងារកំណែទម្រង់ជាមួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងចន្លោះពិភាក្សាប្រជុំពិគ្រោះយោបល់មួយ ទៅកិច្ចប្រជុំមួយទៀត ដែលក្នុងនោះ យើងនឹងស្តាប់ ព្រមទាំងពិភាក្សាលើរបាយការណ៍របស់ «គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួល» (GDCC) ហើយដាក់ចេញនូវវិធានការចាំបាច់នានា ដើម្បីជំរុញវឌ្ឍនភាពការងារ ។

២. អំពីភារកិច្ចបន្ទាន់ចំពោះមុខរបស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចំណុះ :

ផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌយោងជាមូលដ្ឋានខាងលើ ខ្ញុំសូមឆ្លៀតនិកាសនេះ លើកអនុសាសន៍មួយចំនួនស្តីពីភារកិច្ចបន្ទាន់របស់ក្រុមការងារនីមួយៗ សម្រាប់រយៈពេលខ្លីចំពោះមុខ ពោលគឺ ចាប់ពីពេលនេះរហូតដល់កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ នាដើមខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៤ ។

ទី១: បន្ទាប់ពីកិច្ចប្រជុំនេះ ខ្ញុំសូមស្នើសូមឱ្យដៃគូទាំងសងខាង សហការគ្នាជំរុញការរៀបចំបញ្ចប់ ជាបន្ទាន់ អំពីសមាជិកភាពរបស់ក្រុមការងារនីមួយៗ និងលក្ខខណ្ឌយោងសំរាប់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចំរុះនីមួយៗ ។ ខ្ញុំបានដឹងថា ខាងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បានចាត់តាំងតំណាងរបស់ខ្លួនសំរាប់ក្រុមការងារនីមួយៗរួចហើយ ។ ដូចនេះ ខាងរាជរដ្ឋាភិបាល ពោលគឺ ប្រធានក្រសួង និង ស្ថាប័នដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ត្រូវចាត់តាំងប្រធានសំរាប់ក្រុមការងារនីមួយៗឱ្យបានឆាប់រហ័ស ហើយក៏ត្រូវស្នើក្រសួង និង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ចាត់តាំងតំណាងរបស់ខ្លួន សំរាប់ធ្វើជាសមាជិករបស់ក្រុមការងារ ឱ្យបានរួសរាន់បំផុតដែរ ។ ធ្វើយ៉ាងនេះ ទើបក្រុមការងារអាចចាប់ផ្តើមកិច្ចការរបស់ខ្លួនបាន ។ ខ្ញុំដឹងថា កាលពីថ្ងៃទី ៧ ខែ កញ្ញា កន្លងទៅថ្មីៗនេះ ក្រុមការងារខាងផ្នែកគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (PFM Working Group) បានជួបប្រជុំពិភាក្សា និង ឯកភាពគ្នាលើចំណុចទាំងអស់នេះរួចហើយ ។ ខ្ញុំសូមកោតសរសើរចំពោះស្មារតីសកម្មគ្រប់គ្រង (Proactive spirit) នេះ នឹងសូមជំរុញឱ្យក្រុមការងារដទៃទៀត ប្រញាប់ប្រញាល់ដូចគ្នានេះដែរ ។

ទី២: ក្រុមការងារនីមួយៗត្រូវវាយតម្លៃអំពីវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តន៍លក្ខខណ្ឌទាំង ៩ ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលបានប្តេជ្ញាអនុវត្ត ក្នុងកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ នាខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០២ កន្លងមក ព្រមទាំងបញ្ហាប្រឈម និងបញ្ហាសេសសល់ ដែលត្រូវអនុវត្តបន្ត ។ របាយការណ៍របស់ក្រុមការងារនីមួយៗ នឹងត្រូវច្របាច់បញ្ចូលគ្នាជាឯកសារតែមួយ ដែលត្រូវលើកបង្ហាញក្នុងកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់នាខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៤ ខាងមុខនេះ ។

ទី៣: ក្រុមការងារបច្ចេកទេសនីមួយៗត្រូវរៀបចំផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្លួន ព្រមទាំងលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យនានា (Benchmarks) សំរាប់កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ នាខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៤ ខាងមុខនេះ ពិនិត្យ និង អនុម័ត ។

ក្នុងពេលបន្តិចទៀតនេះ តំណាងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍របស់យើងនឹងមានចំណាប់អារម្មណ៍ ។ ខ្ញុំសូមណែនាំដល់សហការីរបស់ខ្ញុំទាំងអស់ កត់ត្រានូវមតិយោបល់ និងអនុសាសន៍ទាំងឡាយដែលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍របស់យើងបានលើកឡើង សំរាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការចាប់ផ្តើមដំណើរការរបស់ក្រុមការងារនីមួយៗ ដើម្បីសម្រេចលទ្ធផលការងារជាដុំកំភួនមុនពេលកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់នាខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៤ ខាងមុខនេះ ។

សម្តេច ព្រះអង្គម្ចាស់ ព្រះអង្គម្ចាស់ក្សត្រី ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី !

ជាការពិតណាស់ ក្នុងការអនុវត្តន៍នូវកម្មវិធីកំណែទម្រង់ ដែលមានលក្ខណៈស៊ីជម្រៅខាងផ្នែកអភិបាលកិច្ចនេះ យើងត្រូវជួបប្រទះជាមួយបញ្ហាប្រឈម និងឧបសគ្គជាច្រើនទៀត ។ ក៏ប៉ុន្តែ យើងត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែងបន្តទៀត ដើម្បីសម្រេចឱ្យបាននូវគោលដៅគោលនយោបាយ និងកម្មវិធីទាំងឡាយ ដែលយើងបានដាក់ចេញមកដោយខ្លួនឯង ដើម្បីជំរុញកម្ពុជាឱ្យបោះជំហានទៅចាប់យកវាសនាអនាគតថ្មី ហើយធានាបាននូវការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ។ ក្នុងន័យនេះ យើងមិនត្រូវសប្បាយភ្លេចខ្លួននឹងសមិទ្ធផលដែលសម្រេចបាននោះទេ ។ ផ្ទុយទៅវិញ សមិទ្ធផលទាំងអស់នេះ ត្រូវដើរតួជាប្រភពនៃការលើកទឹកចិត្តឱ្យយើងកាន់តែខិតខំប្រឹងប្រែងទៀតទៀតថែមទៀត ដើម្បីសម្រេចបាននូវ

គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហសវត្ស និង អាទិភាពគោលនយោបាយទាំងឡាយដែលកម្ពុជាបានដាក់ចេញដោយខ្លួនឯង ដើម្បីវឌ្ឍនភាព និង វិបុលភាពរបស់ប្រទេសជាតិ និង ប្រជាជន ។

ធ្វើឲ្យឥទ្ធិពលនៃមហាឡាវិកនាពេលនេះ តាងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងក្នុងនាមខ្លួនខ្ញុំផ្ទាល់ ខ្ញុំសូម សម្តែងនូវអំណរគុណ និងកត្តាពូជនិមិត្តជាលម្អិតបំផុតចំពោះសហគមន៍អ្នកផ្តល់ជំនួយ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ របស់កម្ពុជា រាប់ទាំងផ្នែកឯកជន និង អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលផងដែរ ដែលបានចូលរួមវិភាគទានដ៏ថ្លៃថ្លា នៅក្នុង កិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ក្នុងរយៈពេលកន្លងមកនេះ ។ យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថា ដៃគូទាំងអស់របស់កម្ពុជា នឹងស្ថិតនៅ ប្រកៀកស្មោះត្រង់យ៉ាងយើងខ្ញុំជានិច្ចតទៅមុខទៀត នៅក្នុងការតស៊ូជំនះនូវឧបសគ្គ និង ការលំបាកផងទាំងឡាយ ដើម្បីអនាគតដ៏ឆ្លាតវៃរុងរឿងរបស់ប្រជាជន និង ប្រទេសកម្ពុជា ។

ធ្វើឲ្យឥទ្ធិពលនេះ ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវអំណរគុណ និងការដឹងគុណដ៏ស្មោះអស់ពីដួងចិត្តផងដែរ ចំពោះ ថ្នាក់ដឹកនាំ មន្ត្រីរាជការ កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ និងប្រជាជនកម្ពុជាគ្រប់ស្រទាប់ជាន់ថ្នាក់ ដែលបាន ផ្តល់ការគាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹងចំពោះគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងបានចូលរួមយ៉ាងសកម្មភាពសម្រាប់ ស្រាប់នៅក្នុងរាល់កិច្ចការកែទម្រង់ និងការងារអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីស្តារ និងកសាងឡើងវិញ នូវប្រទេសកម្ពុជាដែលបានទទួល រងគ្រោះមហន្តរាយ ដោយសារការបំផ្លិចបំផ្លាញអស់រយៈពេលរាប់ទសវត្សរ៍កន្លងមក នៅក្នុងទិសដៅឱ្យកម្ពុជា អាចក្លាយជាប្រទេសសន្តិសុខបំផុតឡើងវិញ អាចដើរតួនាទីជាដៃគូពិតប្រាកដនៅក្នុងកិច្ចការក្នុងតំបន់ និង កិច្ចការ សកលលោក ហើយនិងអាចក្លាយទៅជាប្រជាជាតិមួយដែលមានសេរីភាពពិតប្រាកដ ជាពិសេសបំផុត គឺឱ្យរួចចាក ផុតពីច្រវាក់ខ្មោះឃ្លាងនៃសេចក្តីស្រេកឃ្លាន និងភាពក្រីក្រ ។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមជូនពរដល់មហាប្រសើរចំពោះឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី ទាំងអស់ជា តំណាងដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់សហគមន៍អ្នកផ្តល់ជំនួយ និង សូមថ្វាយ និង ជូនពរសម្តេច ព្រះអង្គម្ចាស់ ព្រះអង្គម្ចាស់ក្សត្រី ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី សមាជិក-សមាជិកានៃរាជរដ្ឋាភិបាល ព្រមទាំងមន្ត្រីរាជការទាំងអស់ ដែលមានវត្តមាននៅទីនេះ សូមប្រកបដោយពុទ្ធពរទាំង ៥ ប្រការគឺ៖ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ និង បដិគារណៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ ។

ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងស្មោះស្ម័គ្រ ចំពោះការយកចិត្តទុកដាក់ស្តាប់ !